

A Justh Zsigmond Városi Könyvtár 2025. évi beszámolója

5900, Orosháza Kossuth utca 3.

Készítette: Buzai Csaba könyvtárigazgató

2026. február 4.

1. Rövid összefoglaló

A 2025-re vonatkozó munkatervünkben úgy határoztuk meg ez évre vonatkozó céljainkat, hogy a 2024-es évfordulás esztendő után (alapításának 75. évfordulóját ünnepelte a könyvtár) 2025-ben ismét a hagyományos szolgáltatások és programok lesznek az előtérben, miközben jelentős feladatként várt ránk a teljes körű állományellenőrzés áprilisban, és az eszközlétár az év végén.

A pontos adatok rövid elemzése a 6-7. fejezetben olvasható. Amit érdemes kiemelni: ha az elmúlt tíz év adatait nézzük, mióta ugyanazokat a szempontokat vesszük figyelembe a statisztikai adatgyűjtés során, 2025-ben regisztráltuk a legtöbb könyvkölcsönzést és a legtöbb rendezvényt. A beszámoló mellékleteiben számos statisztikai adat látható, ezek közül kiemelném, hogy 2025-ben 2250 regisztrált használója volt a könyvtárnak (70% nő, 30% férfi), 31089 kölcsönzött dokumentumot, 265 rendezvényt és összesen 26457 személyes használatot regisztráltunk.

A könyvtárhasználatra vonatkozó adatokat folyamatosan, havi rendszerességgel gyűjtjük. Az adatok összevetésénél több olyan szempont is van, amit mindenképp figyelembe kell venni. Az egyik, hogy mekkora az alapterületünk nagysága, amely 2017 óta az addigi 818 m²-ről 598 m²-re csökkent, miután előbb a földszinti számítógépes termet és az addigi hátsó folyosót, majd 2022 októberében a gyermekkönyvtári területünket is átadtuk a Petőfi Művelődési Központnak. Jelenleg tehát 27%-kal kisebb területen kell ugyanazokat a szolgáltatásokat ugyanolyan színvonalon biztosítani, mint korábban.

A másik mutató sem elhanyagolható, amikor éves szinten hasonlítunk össze adatokat: Orosháza lakossága folyamatosan csökken, amíg 2015-ben még 29394 lakosa volt a városnak, 2025-ben már csak 26605 (<https://nyilvantarto.hu/hu/statistikak?stat=kozerdeku>).

Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Férfiak	14005	13964	13920	13761	13732	13601	13418	13261	13079	12906	12764
Nők	15389	15264	15167	14983	14915	14743	14570	14332	14125	13993	13841
Összesen	29394	29228	29087	28744	28647	28344	27988	27593	27204	26899	26605

Fontos adat az állományba vett dokumentumok, azaz az új könyvek száma is. A táblázatból jól látszik, hogy hasonló, vagy épp egyre kisebb összegből – a könyvtárak emelkedéséből adódóan – egyre kevesebb könyvet tudtunk vásárolni:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Állományba vett dokumentum	2982	2063	1682	1952	1997	2355	2824	2201	1873	1658	1741
Állományból kivont dokumentum	2469	4936	978	408	1486	3172	2337	6837	786	2592	3616
Állomány összesen	70510	67637	67790	69885	70396	70181	70067	65431	66518	65584	63709
Állománygyarapítás összege (ezer Ft)	3723	3006	3527	3484	4421	5848	7292	6517	6498	6398	6191

Végül lényeges szempont az adatok elemzésénél a nyitva tartott napok száma, ami az elmúlt években a járvány- és a gazdasági helyzet miatt nagyon különbözően alakult. A különböző indokú és szintű bezárások 2020-tól sajnos éves szinten is azt eredményezik, hogy nagyon nehéz összehasonlítani egy-egy év adatait, és azokból trendekre, változási irányokra következtetni:

- 2020-ban március közepétől zártunk be hosszabb időre, (bár volt olyan időszak, amikor különböző feltételekkel a zárás ellenére megoldott volt a kölcsönzés),
- 2022-ben az első két hétben voltunk zárva (de a Könyvtárponton keresztül a bejárat ajtónál és házhoz szállítás formájában lehetőség volt a kölcsönzésre),
- 2023 és 2024 januárjának első két hetében, (sőt, 2023-ban június 26-tól július 7-ig is) szintén zárva volt a könyvtár (takarékosági okokból),
- 2025-ben pedig március 31. és április 21. között voltunk zárva, ezúttal teljes körű állományellenőrzés miatt.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nyitva tartott napok	288	290	290	280	282	172	180	270	247	248	244

2025 áprilisában teljes körű állományellenőrzést (ld. 4. *Gyűjteményi információk*), novemberben pedig eszközeleltárt (ld. 3. *Infrastruktúra*) végeztünk. Júliusban és augusztusban Orosháza Város Önkormányzat belső ellenőrzése „A közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek intézése, a közzétételi kötelezettség teljesítése, szabályozottságának és szabályszerűségének ellenőrzése” tárgyában szabályszerűségi ellenőrzést végzett, az ellenőrzési jelentés elérhető a könyvtár honlapján.

2025-ben sikeresen pályáztunk a *Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiumánál* a „Lapozz velünk!” olvasásnépszerűsítő program megvalósítására 500.000 Ft értékben. A pályázat célja, hogy a 13-17 éves korosztály számára olyan könyvtárlátogatásokat szervezzünk, ahol játékos formában ismerhetik meg a könyvtár különböző részlegeit, szolgáltatásait.

Mindezek mellett külső helyszíneken – versmondó- és szavalóversenyeken, óvodai és iskolai foglalkozásokon – is jelen voltunk.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium döntése alapján a könyvtár a 2025-2029-es időszakra ismét elnyerte a Minősített Könyvtár cím elismerést. A szakmai anyag letölthető a könyvtár honlapján a Minőségirányítás menüpont alatt. A díjat a magyar kultúra napján, 2025. január 22-én vehettük át a Hagyományok házában.

2025 januárjában egy sikeres auditot követően Családbarát Szolgáltatóhely minősítést is kapott a könyvtár. „Sikeresen elérte a Családbarát Munkahely/Szolgáltató Hely tanúsító védjegy minősítést. Köszöntjük Önt, mint a Családbarát Hely tanúsító védjegy tulajdonosát. A mai naptól az Ön szervezete jogosulttá válik a Családbarát Hely tanúsító védjegy záródokumentumainak és arculati elemeinek használatára.” A Családbarát védjegyről bővebben a <https://csalad.hu/vedjegy/> oldalon lehet tájékozódni.

Jelen beszámoló egy sablonterv alapján készült, melynek szempontjait a Kulturális és Innovációs Minisztérium állította össze.

2. Szervezeti változások és kompetenciafejlesztés

A szervezet átalakulását jól mutatja, hogy az elmúlt 8 évben a könyvtár 7 munkatársa vonult nyugdíjba. Volt, aki nyugdíj mellett tovább dolgozott, volt, akit tudtunk pótolni, és olyan is, akinek a helyére nem vehettünk fel senkit sem. Jelenleg 7 teljes és 2 részmunkaidős könyvtáros, valamint 1 technikai munkatárs dolgozik a könyvtárban. A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretein belül további 2 fő segítette a munkánkat három, egymást követő programban (2024. szeptembertől 2025. februárig, 2025. márciustól októberig és 2025. októbertől 2026. augusztusig). A könyvtár szervezeti felépítését (organogram) az SZMSZ tartalmazza. Öt könyvtáros felsőfokú végzettséggel, három munkatárs középfokú végzettséggel és OKJ-s képesítéssel, kettő felsőfokú angol nyelvismerettel rendelkezik. A dolgozók iskolarendszeren kívüli oktatás keretében szerzett szakképesítéseiről nyilvántartást készítünk, melyben minden munkatárs elvégzett tanfolyama, szakképesítése megtalálható, a dokumentum folyamatosan frissül. 2025-ben a könyvtárigazgató sikeresen elvégezte a kötelezően előírt ÁBPE-továbbképzést „Közbeszerzési alapismeretek - a költségvetési szervek vezetői és gazdasági vezetői részére” címmel. A munkatársi kompetenciák felmérésére Tudástérképet állítottunk össze, amely megmutatja, milyen területen mennyire erős a humán erőforrásunk. Az elmúlt években számos szakmai sikernek, elismerésnek örülhettünk: a könyvtár munkatársai közül többen tagjai országos szakmai szervezeteknek, előadásokat tartanak, díjakat kapnak, pályázatokon szerepelnek sikeresen. A munkatársak több szakmai konferencián vettek részt előadóként is az elmúlt években, 2025 februárjában a könyvtárigazgató a Könyvtári Intézet által szervezett *Könyvtári kiválóság* konferencián mutathatta be a könyvtár adatgyűjtési gyakorlatát. Az elmúlt időszak egyéni szakmai elismerései: *Liborné Putnoki Edit* 2017, *Csányiné Kádár Tünde* 2019, *Petrovszki Mária* 2020, *Tengerics Éva* 2021, *Bogdáné Kiss Tünde* 2022, *Vidáné Fazekas Ágnes* 2023, *Hagymásiné Lazanyecz Anikó* 2024, *Törköly József* 2025 (mind Orosháza Községétől díj), *Bogdáné Kiss Tünde* 2015, *Törköly József* 2020 (mindkettő „Az Év Könyvtárosa Békésben” díj).

3. Infrastruktúra

A könyvtár 2007 decemberében költözött be a Petőfi Művelődési Központ épületébe. A felhasználók és a munkatársak számára fenntartott terek akadálymentesek, az épületen belül lift segíti a közlekedést. A raktár a gördíthető állványrendszerrel a művelődési központ földszintjén kapott helyet. Az internetes részben jelenleg 4 gép áll a könyvtárhasználók rendelkezésére, ezek mellett a könyvtár valamennyi terében elérhető szabad WiFi is. A parkolók száma hétköznaponként néha kevésnek bizonyul, de a parkolás ingyenes. 2022 őszén az Egyesített Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat, valamint más városi egyesületek és civil szervezetek beköltöztek a könyvtárnak is helyet adó Petőfi Művelődési Központba, aminek következtében a gyermekkönyvtár az addigi olvasóterem helyiségébe költözött. Amint arra a bevezetőben is utaltunk, az alapterületünk folyamatosan csökkent: 2017-ben előbb a hátsó folyosót adtuk át a művelődési központnak, majd a lenti internetes részt is felköltöztettük a könyvtárba. 2022-ben tovább csökkent az alapterületünk, miután a gyermekkönyvtár 150 m²-es terét is át kellett adnunk a művelődési központnak. A 2017-es 818 m²-ről így mostanra 598 m²-re csökkent a rendelkezésünkre álló tér, azaz 27%-kal kisebb területen működik ma a könyvtár, mint 2007-ben. Az olvasóterembe átköltözött gyermekkönyvtár ad helyet a különböző rendezvényeinknek, az átalakítás egyik jelentős hátránya éppen ezen a területen tapasztalható: sajnos 60-70 ülőhelynél többet nem tudunk biztosítani. Érdemes megjegyezni, hogy a Könyvtári Intézet a

nyilvános könyvtárak törvényben rögzített feltételeivel összhangban 1000 lakosonként legalább 50 m² könyvtári célú alapterületet ajánl, ami Orosháza esetében 1300 m² lenne.

A kis- és nagy értékű tárgyi eszközök leltározására 2025 novemberében és decemberében került sor. A leltározás tételes felvétellel (mennysiségi leltár) történt, a korábban nyilvántartott 2014 év előtti nem értékkel nem nyilvántartott kisértékű eszközök és az értékkel nyilvántartott befektetett eszközök (ASP-KATI modul) tekintetében. A leltár mellékletét képezi: tételes leltárfelvételi ív összesítő, ASP-KATI leltárellenőrzés kimutatás főkönyv alapján, leltár kiértékelő ívek. A tételes egyeztetés megtörtént, eltérés nem volt tapasztalható.

4. Gyűjteményi információk

A könyvtár állománya 2025. december 31-én 63.709 könyvtári egység volt, a gyűjtemény jellemzően könyvekből áll. A könyvtári állomány 95%-a az elektronikus katalógusban is kereshető. Az állományunk 3.375 bakelit lemezt tartalmaz, amelynek bibliográfiai adatait cédulakatalógusban tárjuk fel, az összes többi könyvtári dokumentum adatai elérhetőek a könyvtár honlapjáról. A könyvek rendelése, feldolgozása, valamint az állományapaszta szakember lebonyolítása folyamatos. Mind a gyarapításnál, mind a törlésnél figyelembe vesszük az olvasói igényeket és szokásokat. Ebben segíthet a folyamatos kommunikáció, illetve a lehetőség biztosítása, hogy bárki ajánlhasson könyveket, számos módon kapcsolatba lehet lépni interneten keresztül is a könyvtárral. Az állománygyarapítás mértékében döntő szerepe van az erre fordítható összeg nagyságának, ezért folyamatosan figyeljük a kedvezményes vásárlási lehetőségeket. 2025-ben 1741 új dokumentum került az állományunkba, és 3616 dokumentumot vontunk ki onnan. Ez utóbbi szám szokatlanul magas, ennek oka, hogy a raktárban az állományellenőrzést összekötöttük az apasztás folyamatával, és kihasználtuk, hogy minden könyvet kézbe kellett vennünk. A könyvtárba jelenleg 122 folyóirat jár. A könyvtári állomány nagyobb kihasználása érdekében a helytörténeti gyűjteményen kívül minden dokumentumot kölcsönzünk, természetesen a dokumentumok egyéni sajátosságainak megfelelően különböző kölcsönzési szabályokkal. A könyvtári állomány online katalógusa lehetővé teszi, hogy a könyvtár nyitvatartási idején túl is keresni lehessen benne. Elsősorban helyhiány miatt a dokumentumok egy jelentős részét – 46%-át – a földszinti raktárban helyeztük el, de a katalógusunkban minden kötet visszakereshető, és a kért dokumentumot azonnal az olvasók kezébe tudjuk adni. 2025-ben 2221 dokumentumot kölcsönöztek olvasóink a PMK földszintjén található raktárból, ami átlagosan napi 9 raktári könyv kölcsönzését jelenti. A helyismereti anyagokat állománymegőrzési szempontok alapján digitalizáljuk belső használatra. 2022 júniusától androidos készülékeken külön alkalmazásban is használhatják olvasóink a könyvtár katalógusát (TextLibApp), ahol az olvasójegyszámmal bejelentkezve ellenőrizhető az olvasói állapot, és van lehetőség hosszabbításra, előjegyzésre.

A Justh Zsigmond Városi Könyvtárban 2015-ben végeztünk el legutóbb teljes körű, 2020-ban pedig részleges állományellenőrzést, így a jogszabály értelmében 2025-ben kötelező volt a teljes körű állományellenőrzés. A leltározásban a könyvtár minden munkatársa részt vett, folyamata az alábbiak szerint alakult:

- Előkészítő munkák: 2025. február 03. - március 28.
- Helyszíni munkák: 2025. március 31 - április 17.
- Utómunkálatok: 2025. április 22. - május 09.

5. Digitalizálás, állományvédelem

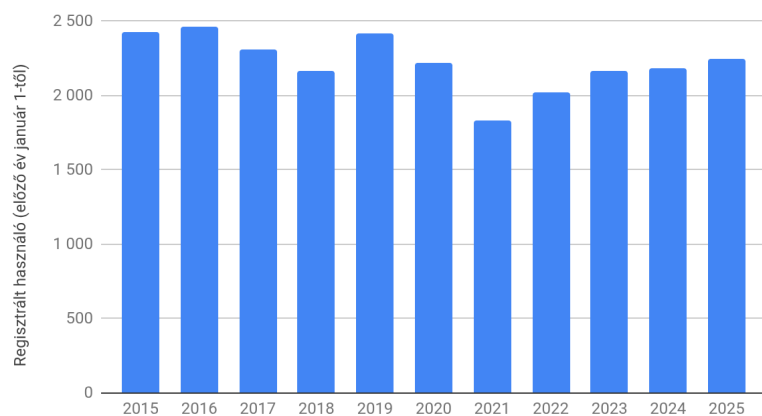
A könyvtár 2025-ben - a korábbi évekhez hasonlóan - olvasói kérésekre vállalt hang- és videodigitalizálást, valamint saját maga készített digitális videofelvételeket, a könyvtár rendezvényeinek videós rögzítése során. Olvasóktól videodigitalizálásra 14 megrendelés érkezett, ennek során 43 kazettát digitalizáltunk 3948 perc (nem egészen 66 óra) mennyiségben. Hangdigitalizálást 5 esetben végeztünk ekkor 7 kazettát digitalizáltunk 346 perc mennyiségben. A könyvtár saját rendezvényeiről 20 felvételt készített. Zenei könyvtáros kollégánk 2025-ben az Orosházi Hírlap 1956-1959 között megjelent orosházi zenei vonatkozású cikkeit töltötte le az Arcanum Újságok gyűjteményéből, majd ezek grafikai szerkesztését végezte el. A könyvtárigazgató korrektúrázta *Verasztó Antal: Találkozások az idő árnyékában* című, áprilisban megjelent kötetét.

6. Helyben és távolról elérhető szolgáltatások

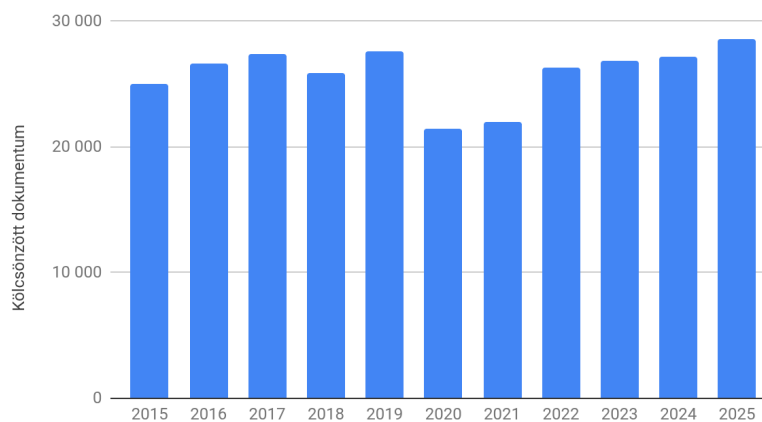
Ha a legfontosabb adatokat nézzük, a regisztrált használók, a kölcsönzött dokumentumok és a rendezvények száma is folyamatosan emelkedik, jelentős csökkenést csak a számítógép-használatban tapasztalhatunk. Összességében megállapíthatjuk, hogy a pandémiát megelőző eredmények elérése a rendezvények, a regisztrált olvasók vagy éppen a kölcsönzött dokumentumok számát illetően még kisebb könyvtári alapterületen, kevesebb nyitva tartott nap mellett, folyamatosan csökkenő lakosságszám mellett sem lehetetlen feladat. A számítógépes szolgáltatásokat tekintve ugyanakkor – a fent részletezett okok miatt – már szerényebb célokat kell megfogalmazni, és elsősorban az irodai szolgáltatásokat (nyomtatás, laminálás, spirálozás stb.) és a személyes segítséget (e-mail cím regisztráció, Ügyfélszolgálat-használat, online jegyfoglalás stb.) érdemes hangsúlyozni. A jelenlegi kedvezőtlen gazdasági-pénzügyi helyzet mindenesetre pozitívan befolyásolhatja a könyvtár szerepét: ha a könyvek ára továbbra is ilyen meredeken emelkedik, többen a kölcsönzést választják majd a vásárlás helyett, miközben a helyben olvasás, helyben tanulás népszerűsége is tovább emelkedhet.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Regisztrált használó	2 426	2 460	2 308	2 166	2 419	2 222	1 832	2 025	2 167	2 183	2 250
Új beiratkozott olvasó	335	413	315	326	422	158	203	374	348	397	397
Érvényesített olvasó	1 314	1 144	1 145	1 108	1 288	1 036	1 052	1 052	1 083	1 067	1 141
Kölcsönzött könyv (TextLib)	25 004	26 607	27 420	25 913	27 601	21 490	21 961	26 345	26 869	27 165	28 583
Kölcsönző+hosszabbító olvasók száma	13 119	14 604	14 338	13 557	15 518	11 264	10 698	13 971	14 330	14 501	15 451
Rendezvények száma	0	0	182	220	205	68	79	147	145	209	265
Rendezvényeken résztvevők száma	0	0	4 304	4 954	4 942	1 443	1 869	3 063	3 442	4 859	5 091
Számítógéphasználat	4 708	3 768	3 670	3 315	3 238	1 322	613	1 851	1 173	1 289	585
Személyes helybeni használat	0	0	33 263	30 381	34 051	17 590	16 308	25 248	24 713	26 290	26 457
Nyitva tartott napok	288	290	290	280	282	172	180	270	247	248	244
Előjegyzések	1 053	1 102	1 044	1 174	1 444	1 532	2 017	1 654	1 975	1 961	2 108

Regisztrált használók száma

Kölcsönzött dokumentum

2025-ben tovább folytatódott a 2021-ben induló, a legkisebbeket megcélzó olvasásnépszerűsítő programunk, a *Mesekosár*, melynek keretein belül a gyermekkönyvtár által összeállított mesekosarakat, kosaranként 25-30 könyvvel eljuttattunk az óvodákba, és ott hagytuk olvasásra két hónapig. Ezt követően a könyvtár visszaveszi a kosarakat, majd újabb óvodákhoz viszi el a könyveket. A projektbe tizenhárom orosházi óvoda kapcsolódott be. 2025-ben 5-5 alkalommal hoztunk és vittünk könyves kosarakat az óvodáknak. Folytatódott a Könyvet házhoz szolgáltatásunk is. Mivel sem külön jármű, sem külön könyvtáros nem áll erre a célra a rendelkezésünkre, a szolgáltatást csak bizonyos határok között tudjuk meghirdetni. Ennek ellenére 2025-ben 71 alkalommal 431 könyvtári dokumentumot (könyvet és folyóiratot) vittek ki a könyvtárosok olyan idősebb olvasóink számára, akiknek nehézséget okoz a mindennapi közlekedés. A zenei könyvtár hagyományos szolgáltatásain túl továbbra is készítette podcast-adásainkat (2025-ban 6 adás készült), melyek segítségével a vak és gyengénlátó olvasóink is friss információkhoz juthattak a könyvtárunkkal kapcsolatban. A könyvtári honlap a vakok és gyengénlátók számára továbbra is akadálymentes. A felnőtt és a gyermekkönyvtár, valamint a zenei könyvtár is külön oldallal van jelen a Facebookon. Emellett más közösségi oldalakat is napi szinten használunk, hogy minél szélesebb körben bemutathassuk a könyvtárunk szolgáltatásait: a gyermekkönyvtár könyvajánló blogot készít, a felnőtt könyvtár pedig friss híreket közöl az X-en, fotókat oszt meg az Instagramon, eseményeit pedig a Google Kalendáriumban is követhetővé teszi. Egy Tumblr oldalon működtetjük Orosházi múltidéző című sorozatunkat. Jelen vagyunk a moly.hu oldalon is: a felnőtt- és a gyerekkönyvtárba érkező könyvek szinte a kölcsönzésre kerüléssel egy időben a „moly polcokon” is megjelennek, folyamatosan frissítjük a tematikus könyvespolcainkat is. Witt Márta orosházi író, költő honlapját is könyvtárunk szerkeszti, jelenleg öt kötet tölthető le digitális formában.

2024-ben a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával tovább fejlesztettük a könyvtári applikációt, aminek köszönhetően immár közvetlenül a saját katalógusunkból („Regisztráció” fül), és a saját honlapunkról („Online beiratkozás” fül) is van lehetőség új olvasóinknak a regisztrációra, az „Autolink” feature az adott dokumentummal kapcsolatos további információkkal látja el a használókat, a „Tlwww plusz” kiegészítés segítségével pedig a keresés során legalább 3 betű beírását követően megjelennek az index kulcsok, így kizárva az elírás lehetőségét.

7. Közösségi szolgáltatások (rendezvények, klubok, képzések, kiállítások)

Amint arra a bevezetőben is utaltunk, 2025-ben 265 rendezvényt és összesen 26457 személyes használatot regisztráltunk, ami minden korábbi számnál magasabb. A hagyományoknak megfelelően három nagyobb versenynek voltunk házigazdái: a *Justh Zsigmond szavalóversenynek*, a *Kazinczy szép magyar beszéd versenynek*, valamint a *Gyopárka Tündér mesemondó versenynek*. Ezeken túl is szerveztünk előadásokat, beszélgetéseket, koncerteket, illetve a könyvtárban működő csoportok (*Justh Zsigmond olvasókör*, *Műkedvelő biblioterápiás csoport*, *LélekVitamin Klub*, *Vakok és gyengénlátók orosházi körzeti csoportja*, *Székács iskolások olvasóklubja*) is rendszeresen találkoztak. Figyelemmel voltunk az egészségtudatos életmódra is: több előadás és beszélgetés is volt a szűrések fontosságáról *Orosházi Mályvavirág Pont* szervezésében. Kapcsolódtunk országos programsorozatokhoz (magyar kultúra napja, magyar költészet napja, Ünnepi könyvhét, Országos Könyvtári Napok, Európai Méhnyakrák Megelőzési Hét), szerveztünk karácsonyi jótékonyági adománygyűjtést az *Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálatával* együttműködésben, rendszeresen szerveztünk Xbox-délutánokat, játszóházakat, Társasjáték esteket és könyvtári órákat a gyermekkönyvtárban. Áprilisban a könyvtárban forgatott a *Partizán* stábja a Nyugdíjas Pedagógusok Orosházi Egyesületének tagjaival, és ismét szervezhettünk könyvbemutatókat, előadásokat is (vendégünk volt az orosházi *Körmöczy Zoltán*, a *Kon-Tiki zenekar*, *Petrus Márta*, *Szabados-Tóth László*

és Szabados-Tóth Gábor, Nagy Tünde, Iványi Szabolcs, a Madrigál kórus valamint Závada Pál, Rupaszov Tamás és a tHE sNOBS együttes, Gellért Mária, Nyári Katalin, Salamon Ferenc, Budai Lotti, Kudlik Júlia, dr Köteles Lajos, Ferencz Melánia, Bódai Beáta, Frankó Tünde). A gyermekkönyvtárban júliusban és augusztusban kétszer egyhetes nyári játszóházat szerveztünk, valamint közreműködtünk az önkormányzat által szervezett nyári napközi megvalósításában is. A nyáron ismét kétszer egyhetes ingyenes játszóházzal vártuk a gyerekeket és folytattuk „Kattints velünk!” programunkat is. Az idősebb korosztály személyre szabott internetes foglalkozásait közösségi szolgálatos diákok tartották meg a könyvtárban, a könyvtárosok szervezésében. Az óvodás csoportoknak elsősorban drámapedagógiai módszerekkel tartottunk foglalkozást a gyermekkönyvtárban, az általános iskolásokat pedig rendhagyó órákkal vártuk, ahol a gyerekek különféle témákat dolgoztak fel közösen, a gyermekkönyvtárosok irányításával.

Júniusban megújítottuk a gyopárosfürdői strandkönyvtárat is. A könyveket egyedi, strandkönyvtáras matricával és könyvjelzőkkel is elláttuk. A *Petőfi Művelődési Központtal* közösen könyvcserével vettünk részt a Szabadtéri kultúrpavilon rendezvényén, a *Hetednapi Adventista Egyházzal* közösen pedig Utazás bibliai tájakon címmel előadás-sorozatot indítottunk. Az orosházi *Bagolyda BELL nyelviskolával* angol nyelvű gyermek könyvklubot indítottunk, a *Jeduction* nyelviskolával közösen pedig két alkalommal (márciusban és októberben) telt házas próbanyelvvizsgát tartottunk a könyvtárban. Októberben a hagyományoknak megfelelően a *Békés Vármegyei Vöröskereszt Orosházi Szervezetével* közösen véradást szerveztünk, a *Pünkösdi Zarándoklatért Egyesülettel* közösen pedig kerékpártúrát Gádorosra, Justh Zsigmond sírjához. Az orosházi *Edit Optika* támogatásával szintén októberben, a *Látás hónapjában* szemüvegkölcsönzőt létesítettünk a könyvtárban, azaz olvasószemüvegeket helyeztünk el a kölcsönzőpultnál, amelyeket bárki kipróbálhat vagy használhat, ha épp otthon felejtette a sajátját. Ugyancsak 2025-ben olvasói kezdeményezésre Kajla pecsételő pont lett a gyermekkönyvtár. A *Magyar Turisztikai Ügynökség* által életre hívott Kajla útlevél célja, hogy a kisgyerekes családok kedvezményesen juthassanak el a belföldi kirándulóhelyekre.

2025 végén ismét meghirdettük könyvjelző-készítő pályázatunkat általános iskolás korú gyermekek számára. A könyvjelző egyik oldalán a pályamunka szerepel, a másik oldalán egy 2026-os naptár (a tervezett szombati nyitvatartásokkal). A pályázatra 123 pályamunka érkezett.

8. Minőségirányítás

A Munkatervben konkrét feladatokat foglalmaztunk meg a minőségirányítási rendszer folyamatos működtetése érdekében. A tervezett feladatok közül az egyéni értékelés elkészítése elmaradt, ezt 2026-ban fogjuk megvalósítani, miután megújítjuk A *Justh Zsigmond Városi Könyvtár munkatársainak értékelési rendszere* című dokumentumot. A terveknek megfelelően egész évben mértük és havi szinten elemeztük a könyvtárhasználati statisztikai adatokat. A könyvtár honlapján elérhetőek, és az esetleges változásokat követően rögtön cserélődnek a könyvtári alapidokumentumok, szabályzatok. 2025-ben frissítettük a *Belső visszaélés-bejelentési rendszerünket*, az *Adatkezelési tájékoztatónk*at, az *Iratkezelési*, valamint a *Szervezeti és Működési Szabályzatunk*at. Érdemes külön is kiemelni, hogy a dokumentumok jelentős többségét kereshető formában töltöttük fel a honlapra. A könyvtár mindent megtesz, hogy megszólítható legyen: a honlapon megtalálható minden munkatárs elérhetősége, és feliratkozási lehetőség a könyvtár hírlevelére. A munkaértekezletek, valamint a közös levelezőlista alkalmat teremtenek a dolgozóknak az ötleteik, javaslataik bemutatására, megvitatására. 2025-ben 23 munkaértekezletet tartottak a könyvtár munkatársai. A távollévők minden információhoz hozzáférhetnek: a munkaértekezleteken elhangzottokról feljegyzés készül, melyet a könyvtár igazgatója

minden munkatárssal megoszt, emellett az aktuális kérdésekről a közös levelezőlistán is tájékoztatást nyújt. A munkatársak munkaköri leírásait folyamatosan aktualizáljuk, amikor szükséges. A könyvtár partneri listáját folyamatosan, évente több alkalommal ellenőrizzük, frissítjük. A könyvtári trendeket figyeljük, a könyvtári szakirodalmat olvassuk, a hazai könyvtári közéletben aktívan jelen vagyunk, a tapasztalatokat felhasználjuk a mindennapi működésünkben. A folyamatleltárban rögzítettük a vezető, fő és támogató folyamatokat, valamint a folyamatgazdák neveit. A beazonosított folyamatokhoz folyamatábrákat, szolgáltatási előírásokat és kockázatelemzéseket készítettünk. A folyamatok felülvizsgálata – új folyamatok beiktatásával – évenként történik meg. A még pontosabb statisztikai adatszolgáltatás érdekében megújítottuk a helyben használat regisztrációjának folyamatát is.

Panaszkezelési rendszerünket a *Szervezeti integritást sértő események eljárásrendje* foglalja magában, ez a dokumentum is hozzáférhető a honlapon. A könyvtár használói elégedettségmérés formájában, valamint a honlapon és a közösségi oldalakon lehetőséget ad a bevezetett változásokkal kapcsolatos visszacsatolásokra. 2025-ben a nyári játszóház résztvevőivel készítettünk használói elégedettségi felmérést. Az elégedettségi kérdőívek eredményei nyilvánosak, azok elemzése elérhetőek a honlapunkon.

Amint azt az első pontnál, a Rövid összefoglalóban már megemlítettük, 2025-től újabb öt évre megkaptuk a megtisztelő Minősített Könyvtár címet. A díjjal járó pénzjutalmat csapatépítésre fordítottuk: augusztusban Szarvasra látogattunk, ahol megnéztük az arborétumot, a Mini Magyarországot, illetve egy közös vacsorát követően a Vízi Színház egy előadását.

9. Partnerségi együttműködések és önkéntesség

A partnerekkel több közös projektet valósít meg a könyvtár, ilyen kapcsolat van a *Vakok és Gyengénlátók Békés Megyei Egyesületével*, az *Orosházi Nyugdíjas Pedagógusok Egyesületével*, a *Petőfi Művelődési Központtal*, a *Nagy Gyula Területi Múzeummal*, a *Vöröskereszttel*, az *Orosházi Mályvavirág Ponttal*, az *Orosházi Liszt Ferenc Alapfokú Művészeti Iskolával*, a *Hetednapi Adventista Egyházzal*, a *Pünkösdi Zarándoklatért Egyesülettel*, a *Jeduction nyelviskolával*, az *orosházi Edit Optikával*, az *Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálatával* és a város összes általános iskolájával, óvodájával. A kapcsolatokat többnyire együttműködési megállapodások teszik hivatalossá, de folyamatos az informális egyeztetés is. A könyvtárosok a könyvtár falain túl több alkalommal részt vettek iskolai, óvodai rendezvényeken is. A könyvtárnak jó kapcsolata van más könyvtárakkal, más könyvtárosokkal. A Magyar Könyvtárosok Egyesülete megyei programjain, az Informatikai és Könyvtári Szövetség közgyűlésein és az országos programokon (konferenciák, MKE Vándorgyűlés) többnyire a könyvtárigazgató képviseli a könyvtárat. Biblioterapeuta munkatársunk tagja a Magyar Biblioterápiás Társaságnak, ahol előadásokat is tart. A könyvtárigazgató tagja a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Békés Megyei Szervezete elnökségének és az Orosházi Települési Értéktár Bizottságnak.

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei

Több sikeres NKA-pályázatnak köszönhetően az elmúlt években megújult az arculatunk, új tájékoztató elemeket vásároltunk (megállító tábla, roll up, molinó állvány, teleszkópos infoállvány) és megjelentetünk egy új könyvtárismertető kiadványt is. A honlapunkon is elérhető Kommunikációs stratégia célja az intézmény kommunikációjának fejlesztése, a meglévő értékek számbavétele, a felelősök egyértelmű

kijelölése. A könyvtár kommunikációját illetően kétféle kommunikációt különböztetünk meg: belső kommunikációt, mely a munkatársak közötti információcserét jelöli, és külső kommunikációt, mely a használóink, a fenntartó és más partnereink felé jelent információközlést. A könyvtárról 2025-ben 243 cikk, tudósítás jelent meg, a lista a korábbi évekhez hasonlóan honlapunkról letölthető. Ez a szám várhatóan a következő években már kevesebb lesz, hiszen a korábban hetilapként működő Orosházi Élet 2025-ben már csak kéthetente jelent meg, 2026-tól pedig átállnak a havi megjelenésre.

11. Aktualitások

2025-ben is kapcsolódtunk világnapokhoz, országos programsorozatokhoz, jeles évfordulókhoz, ezekről a 7. fejezetben (*7. Községi szolgáltatások*) írtunk részletesebben.

Az év második felében nekiláttunk az új, 2026-2030-as időszakra vonatkozó Stratégiai terv megírásának, melyet 2026. januárjában lezártunk, annak tartalmát a könyvtár valamennyi munkatársa elfogadta.

Orosháza, 2026. február 4.

aláírás
Könyvtárigazgató

aláírás
Fenntartó

VEZETŐI NYILATKOZAT

A) Alulírott, **Buzai Csaba, az Orosháza Város Önkormányzat Justh Zsigmond Városi Könyvtár** költségvetési szerv vezetője jogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy az előírásoknak megfelelően 2025. évben/időszakban az általam vezetett költségvetési szervnél gondoskodtam

1. a belső kontrollrendszer kialakításáról, valamint szabályszerű, eredményes, gazdaságos és hatékony működéséről,
2. olyan szervezeti kultúra kialakításáról, amely biztosítja az elkötelezettséget a szervezeti célok és értékek iránt, valamint alkalmas az integritás érvényesítésének biztosítására,
3. a költségvetési szerv vagyonkezelésébe, használatába adott vagyon rendeltetésszerű használatáról, az alapító okiratban megjelölt tevékenységek jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő ellátásáról,
4. a rendelkezésre álló előirányzatok célnak megfelelő felhasználásáról,
5. a költségvetési szerv tevékenységében a hatékonyság, eredményesség és a gazdaságosság követelményeinek érvényesítéséről,
6. a tervezési, beszámolási, információszolgáltatási kötelezettségek teljesítéséről, azok teljességéről és hitelességéről,
7. a gazdálkodási lehetőségek és a kötelezettségek összhangjáról,
8. az intézményi számviteli rendről,
9. olyan rendszer bevezetéséről, amely megfelelő bizonyosságot nyújt az eljárások jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan, biztosítja az elszámoltathatóságot, továbbá megfelel a hazai és közösségi szabályoknak,
10. olyan szabályzatok kiadásáról, valamint a szervezeten belül olyan folyamatok kialakításáról, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források eredményes felhasználását,
11. – a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 8. § (2) bekezdés b) pontjában előírtak szerint – a kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan a szervezeti célok elérését veszélyeztető kockázatok csökkentésére irányuló kontrollok kiépítéséről a döntések eredményességi szempontú megalapozottsága vonatkozásában,
12. arról, hogy a vezetők a szervezet minden szintjén tisztában legyenek a kitűzött célokkal és az azok elérését segítő eszközökkel, annak érdekében, hogy végre tudják hajtani a meghatározott feladatokat, és értékelni tudják az elért eredményeket; e tevékenységről a vezetői beszámoltatás rendszerén keresztül folyamatos információval rendelkeztem, a tevékenységet folyamatosan értékeltem.

A vonatkozó jogszabályok belső kontrollrendszerre vonatkozó előírásainak az általam vezetett költségvetési szervnél történő érvényesülését az alábbiak szerint értékelem:

a) **Kontrollkörnyezet:** Intézményünk feladatainak ellátására hatékony szervezeti struktúrát alakított ki. Szervezeti és Működési Szabályzatunkban szabályoztuk a felelősségi köröket, feladatokat. Belső szabályzatokkal rendelkezünk, melyeket folyamatosan aktualizálunk a jogszabályi környezet változásainak megfelelően. Minden dolgozó rendelkezik munkaköri leírással, a kötelező továbbképzéseket teljesítjük.

b) **Integrált kockázatkezelési rendszer:** Az Intézmény tevékenységében, gazdálkodásában rejlő kockázatok részben feltárára kerültek, melyet a továbbiakban folytatunk, az intézkedések folyamatosan történnek a kockázatok elkerülése és kiküszöbölése végett. A könyvtári minőségirányítási munka részeként megtörténik a folyamatok leírása, folyamatábrák készítése, a folyamatok ellenőrzése (ellenőrzőpontok, kockázatelemzések megtervezése), a Justh Zsigmond Városi Könyvtár Folyamatmenedzsmentjének ellenőrzése, aktualizálása.

c) **Kontrolltevékenységek:** A belső szabályzatokban rögzítésre kerültek a beszámolási eljárások, információkhoz való hozzájutás. A belső kontroll nagymértékben elősegíti a pénzügyi jelentések

tartalmának megbízható összeállítását. A megelőző kontrollnak a jelentősége a hibás lépések megakadályozása, ezt a célt szolgálja a kötelezettségvállalás és az ellenjegyzés.

d) Információs és kommunikációs rendszer: Intézményünk működésével kapcsolatban elengedhetetlen, hogy megfelelő és naprakész információk álljanak rendelkezésre. A belső kommunikáció megfelelő az adminisztratív tevékenység terén. A könyvtárban működő belső kommunikációs csatornák: munkaértekezlet, belső levelezőlista, TextLib integrált könyvtári rendszer, online naptár. A Justh Zsigmond Városi könyvtár honlapján a közérdekű adatokra vonatkozó tájékoztatási kötelezettségnek eleget tett a következő dokumentumok közzétételével: Alapító okirat, Könyvtárhasználati szabályzat, Küldetésnyilatkozat, Stratégiai terv 2021-2025, Szervezeti és Működési Szabályzat, Justh Zsigmond Városi Könyvtár éves beszámoló, éves munkatervei, statisztikái. .

e) Nyomonkövetési rendszer (monitoring): A folyamatos ellenőrzés beépül intézményünk mindennapi munkájába. A független belső ellenőrzést intézményünkben az Orosházi Polgármesteri Hivatal Belső ellenőrzési szervezeti egysége végzi.

Kijelentem, hogy a benyújtott beszámolók a jogszabályi előírások szerint a valóságnak megfelelően, átláthatóan, teljeskörűen és pontosan tükrözik a szóban forgó pénzügyi évről vonatkozó kiadásokat és bevételeket.

B1) Nyilatkozom, hogy 2025. évben részt vettem a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 12. § bekezdésében előírt továbbképzésen.

vagy

B2) Nyilatkozom, hogy 20... évben az általam írásban kijelölt személy (név, beosztás, munkakör) vett részt a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 12. § (1) bekezdésében előírt továbbképzésen.

vagy

B3) Nyilatkozom, hogy 2025. évben nem voltam képzésre kötelezett a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 12. § (1) bekezdésében előírtak alapján.

C1) Nyilatkozom, hogy 20... évben az általam vezetett költségvetési szerv gazdasági vezetője (név, beosztás, munkakör) részt vett a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 12. § (2) bekezdésében előírt továbbképzésen.

vagy

C2) Nyilatkozom, hogy 20... évben az általam vezetett költségvetési szerv gazdasági vezetője (név, beosztás, munkakör) nem volt képzésre kötelezett a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 12. §

(1) bekezdésében előírtak alapján.

vagy

C3) Nyilatkozom, hogy az általam vezetett költségvetési szerv gazdasági szervezettel nem rendelkezik.

Kelt: Orosháza, 2026. február 10.

P. H.

aláírás

D) Az A) pontban meghatározott nyilatkozatot az alábbiak miatt nem áll módomban megtenni:

Kelt:

P. H.

.....
.....
aláírás

K i v o n a t !

Az Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2026. február 17-i üléséről készült jegyzőkönyvből.

„A döntéshozatalban résztvevők száma: 14 fő.

A Képviselő-testület 14 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

33/2026. (II.17.) K.t. h a t á r o z a t

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja a Justh Zsigmond Városi Könyvtár vezetőjének 2025. évre vonatkozó szakmai beszámolóját, 2026. évre vonatkozó munkatervét, valamint a 2026-2030 időszakra vonatkozó stratégiai tervét.

Végrehajtásért felelős: Dr. Tatár Zoltán jegyző a határozat közléséért

Határidő: azonnal

K.m.f.

Raffai János sk.
polgármester

Dr. Tatár Zoltán sk.
jegyző"

A kivonat hitelesül
Kiadó:

